

CONSILIUL JUDEȚEAN CĂLĂRAȘI

Directia Generala de Asistența Socială și Protecția Copilului Călărași

Adresa: 910105 - Călărași - str. Bărăganului nr. 1 ;

Tel.: 0242 - 311060 ;

E-mail: directie@dgaspc-cl.ro

Web: www.dgaspc-cl.ro

PROBLEMATICA MATERNITĂȚII PRECOCE

DUALITATEA ROLULUI -COPIL SAU MAMĂ

(CALUP INFORMAȚIONAL 2)

În calitate de specialiști, ne arătăm constant îngrijorarea față de fenomenul social – mame minore - care a căpătat teren din ce în ce mai mult, atât la nivel județean, cât și la nivel național, amploarea sa fiind cunoscută încă din anul 2017 (conform statisticilor-în creștere- realizate de instituția noastră).

Motivele acestei creșteri alarmante a numărului de adolescente devenite „mame peste noapte” sunt multiple, însă nu putem să nu enumerăm (aleator) unii dintre factorii predispozanți (considerați „noutăți”), existenți în societatea din care facem parte, astfel:

- **migrația națională- către medii urbane și înafara țării (în diverse țări, în perioade lungi de timp)** în continuă ascensiune a familiilor-în care copiii sunt lăsați de părinți în grija bunicilor sau a altor aparținători (sau lăsați de unul din părinți în grija celuilalt) și chiar **destrămarea familiilor;**

- **modelul transmis de cultura etnicilor minoritari și adoptat și de cultura majoritară, devenind un obicei transgenerațional - de a face copii la vârste mici, copilul fiind considerat „o valoare”;**

- **lipsa de educație din familie; lipsa de supraveghere parentală** (părinți deosebit de permisivi sau chiar ignoranți la „semnele”/ „semnalele” transmise de fiica adolescentă că „se întâmplă ceva ce ea”;

-**lipsa de responsabilizare a copiilor, fiind neimplicați în activitățile casnice/ gospodărești de către părinți** (potrivite cu vârsta și nivelul de maturitate), aceștia având libertatea neîngrădită a timpului considerat neocupat din punct de vedere educațional;

- **școala de tip online** (din perioada pandemică în care ne aflăm), în care copilul (fata) rămâne acasă, putând accesa multiple site-uri cu conținut explicit sexual, aspect ce ar putea genera interesul, sau poate suscita curiozitatea experimentării unei relații de tip sexual, fără să cunoasca/conștientizeze riscurile;

- **angrenarea copiilor, în mod special a fetelor** (tot pe fondul lipsei de supraveghere parentală /control parental) în anturaje cu indivizi necunoscuți, adulți, aderând la așa-numitele „găști de cartier”, din aceste grupuri făcând parte, preponderant, etnici romi; „ademenirea ” rapidă a fetelor de către aceștia, cu scopul (intenționat) de a le abuza sexual sau de a fi racolate în vederea practicării prostituției (fiind victimele exploatării sexuale);

- **libertatea neîngrădită a copiilor de a viziona programe TV cu teme sau filme cu conținut explicit sexual sau scene cu conotații violente sexual;**

-„urmărirea / surprinderea adulților” de către copii în timpul manifestării actelor sexuale (aici avem exemplul familiilor cu mulți copii, sărace, în care întreaga familie -copii și adulți - locuiesc într-o singură cameră), putând determina un comportament de „imitare a adulților”, etc.

Un alt aspect important, îl constituie faptul că, în general, minorele culeg informații sau învață singure educația sexuală de pe internet, reviste sau de la TV; prea puține sunt îndrumate/informate de părinți sau de școală.

Din cercetările/ analizele noastre, reieșite în urma investigării realizate în decursul anilor asupra segmentului social „mame minore”, am putut extrage

cele mai evidente **efecte** cu impact deosebit de important psiho-social, în rândul cazurilor intrate în atenția noastră, și anume:

Din punct de vedere psihologic:

- sarcina și nașterea produc **efecte traumatice în plan emoțional asupra mamei minore**, care pot degenera ușor în: *stări anxioase, depresie post-partum, izolare socială, neîncrederea în forțele proprii, dar și în ceilalți (persoane apropiate, considerate de încredere), scăderea stimei de sine; tulburare de atașament și afectivă față de copilul nou-născut- căruia îi poate atribui întreaga vină, considerându-l „o povară” sau „un obstacol în dezvoltarea personală”;*

- mama minoră trăiește acut frica, singurătatea, durerea sufletească, neputința, stigmatul social- „adeseori fiind arătată cu degetul”;

- o domină sentimentul de vulnerabilitate -care o poate predispune la exploatare sexuală, putând fi ușor racolată în „rețele de prostituție”;

- are o percepție modificată negativ a relațiilor de prietenie/parteneriat/iubire cu persoanele de sex opus, care poate genera instabilitate relațională;

- i se schimbă brusc ordinea priorităților personale (ca urmare a instalării sarcinii nedorite;

- apare confuzia asupra propriei identității (cine sunt?) și a rolului ocupat în familie (ce sunt) - copil sau mamă;

- este predispusă la îmbolnăviri;

- supraîncărcarea cu sarcini/ responsabilități, în rolul de părinte unic, care-i poate produce suferințe în sfera afectivă;

- reacțiile de răspuns la provocările vieții sunt diminuate;

- devine ușor și chiar rămâne victima mai multor forme de abuz (emoțional, sexual, fizic, exploatare financiară);

- are o posibilitate redusă de a-și însuși competențele materne și de a se angrena responsabil în activitățile de îngrijire primară (de bază) ale copilului; sau se poate instala maturizarea precoce, etc.

Din punct de vedere social, mama minoră:

- trăiește un sentiment acut de izolare, de abandon al familiei/ excluderea din familie , cu efecte negative în stabilirea legăturilor interpersonale;
- se integrează , cu greu, social și profesional;
- trăiește acut oprobiul societății, aparținând unei culturi și unei tradiții locale bine înrădăcinate, mai ales în mediul rural (îi sunt adresate diverse etichete „copil din flori, copil cu copil, mamă singură”);
- are dificultăți în a reuși să-și construiască o familie funcțională;
- este predispusă să aibă mai multe sarcini nedorite, provenite din relații pasagere;
- poate fi exponenta mai multor forme de abuz, chiar din partea membrilor familiei de proveniență, dar și din partea partenerului;
- poate fi dependentă de servicii sociale acordate de stat, cu scopul de a putea beneficia de măsuri de protecție pentru susținerea împreună cu copilul -aflat în risc de abandon (necesitând instituirea măsurii de protecție în cadrul Centrului Maternal, pentru a preveni abandonul copilului, dar și pentru a-i forma/dezvolta/consolida deprinderile materne, beneficiind de supraveghere specializată), dar și dependenta financiar de instituțiile statului, care să-i susțină nevoile existențiale și ale creșterii/îngrijirii copilului (având posibilități reduse din punct de vedere financiar- doar alocații de stat);
- se adaptează greoi la nevoile copilului, în funcție de etapa de vârstă;
- este codependentă (solicită sprijinul altor persoane, întrucât nu reușește/ reușește cu greu să ducă la îndeplinire sarcinile/obligațiile ce-i revin);
- prezintă risc de excludere sociala și/sau profesională (nu este sprijinită în obținerea unui loc de muncă - pentru nevoia de independizare);
- prezintă risc de abandon matern, care poate fi datorat instinctului matern diminuat sau chiar de lipsa acestuia, etc.;

Aceste consecințe pot reprezenta un impact deosebit de important asupra evoluției copilului mamei minore- pe termen lung, în absența unei persoane suport/resursă pentru aceasta.

Revenind la societatea actuală, „în fuga sa” permanentă, aruncă întreaga vinovăție a acestui „fenomen” pe instituțiile statului, neputând înțelege că această problemă privește pe toți, deopotrivă, fiecare putând contribui –în limita posibilităților personale și ale nivelului de cunoștințe/priceperi, la diminuarea și chiar la stoparea acestui fenomen, fie că este vârstnic, cadru medical, cadru didactic....etc.

Ce trebuie să cunoaștem? La ce să reflectăm?

Copiii proveniți din relații nedorite, cu mame minore, adeseori născuți tarați din punct de vedere medical (chiar cu dizabilități), sunt prinși în capcana „**repetării istoriei vieții mamei**”- fără repere și valori personale și sociale sănătoase, fără perspective educaționale pe termen lung și, ulterior de integrare socio-profesională, fiind -la rândul lor –expuși numeroaselor riscuri impuse de ritmul social la care se raportează, trăind la rândul lor sentimentul neputinței, al eșecurilor educaționale și profesionale și chiar al marginalizării/excluziunii sociale, cunoscut fiind faptul că „mersul firesc al societății” nu mai oferă *timp, înțelegere și răbdare* indivizilor „nepregătiți pentru viață”.

Au consemnat:

Asistent social pr.-Nicolescu Nicoleta

Psiholog- Teleaga Elena-Mariana

